

PRATYBŲ DIENORAŠTIS

Kaip žinote, šįkart tradicinės Lietuvos pratybos „Gintarinė viltis 2007“ (toliau – GV) pakeitė dislokacijos vietą – pirmą kartą vyko Lietuvos pajūryje, ten esančiame Kairių poligone, kuriame, be sausumos ir oro pajėgų karių, pirmą kartą dalyvavo ir Karinių jūrų pajėgų atstovai.

Todėl šį kartą Kairių poligone buvo pastatytos 192 palapinės, 42 lauko tualetai, 8 mobilūs dušų ir tualetų konteineriai. Kasdien asmeninės higienos reikmėms buvo sunaudojama apie 50 – 60 tūkst. litrų vandens. Kuriant scenarijų, atsižvelgta į NATO stebėtojų rekomendacijas ir lietuvių patirtį Afganistane, todėl šiose pratybose vyko aktyvesnis civilių ir kariškių bendravimas (CIMIC). Aktyviosios fazės metu vienam patruliui tekdavo 8 įvykiai per parą – kas 3–4 valandas kariai susidurdavo su improvizuotais užtaisų sprogimais, stovyklų apšaudymais netiesiogine ugnimi, riaušėmis ir pan. Daugelis pripažino – buvo karšta! Tačiau naudinga. Daugeliui dalyvių tai buvo generalinė repeticija prieš naują misiją. Pavyzdžiui, „Geležinio Vilko“ brigados Karaliaus Mindaugo bataliono kariai rudenį vyks į Afganistano Goro provinciją, o iš savanorių suformuotas KFOR-17 būrys – į Kosovo provinciją. Taip pat ir suomia rengiasi misijai. Stresines, kovines situacijas kūrė 2 savanorių kuopos, 24 Viešojo saugumo tarnybos pulko ir 5 policijos pareigūnai, 15 Šaulių sąjungos atstovų, dviejų seniūnijų darbuotojai bei keletas nevyriausybinių organizacijų atstovų.

Kanadiečių kariai sodina ažuoliuką.

Pirmą kartą kartu su 9 senbuvų šalių kariais pratybose dalyvavo ir Armėnijos atstovai.

Šventės ir kasdienybė

Po įsikūrimo – atidarymo ceremonijos iškilmės, sveikinimo kalbos, ažuolų sodinimas. Karius nustebino ir Jungtinės Karalystės 101 Karališkosios artilerijos būrio dūdmaišio orkestras, atlikęs kelias nepakartojamo skambesio dainas. Dalyviams įspūdingas pasirodė orkestro būgnininkės žongliravimas – bravo, bravo, pakartot, – šaukė visi.

Taip jau atsitiko, kad šį kartą pratybos sutapo su nuostabia Joninių švente. Pratybų logistų

administravimo komanda suskaičiavo 30 Jonų, Janų, Janių, Džonų ir varduvininkų rado 7 šalių sąrašuose. Daugiausia – aštuoni – iš Latvijos. Lietuvių gretose buvo tik 4 varduvininkai. Todėl birželio 23 d. jie tapo svarbiausiais tarptautinių pratybų „Gintarinė Viltis 2007“ dalyviais ir buvo pagerbti ažuolų vainikais. Šventėje netrūko lietuviškų tradicijų: į šventę atvykstantys kariai žengė per apipintus Joninių vartus, ant Joninių medžio mergelės mėtė vainikus. Lietuvos kariuomenės ramovės folkloro kolektyvai „Neris“ ir „Vilnelė“ kvietė pašokti lietuviškų šokių „Grėbiau šieną“, „Kupole rože kupolyte“, „Pasėjau dobilėlių“ ir kitų.

Lygiai vidurnaktį tarptautinių pratybų dalyviai patraukė ieškoti paparčio žiedo. Daugelio šalių kariams ši šventė – staigmėna. „Esu nustebęs ir pamalonintas, neišsivaizdavau, kad šv. Jono diena gali būti tokia svarbi“, – sakė artilerijos karys iš Didžiosios Britanijos, grandinis Džonas Fryras (John Freer).

Pratybose dalyvaujantys kanadiečiai pagerbė per Antrąjį pasaulinį karą Lietuvoje žuvusio tėvynainio Karališkųjų Kanados oro pajėgų pirmojo rango viršilos Keith Oliver Perry atminimą. Šilutės rajone Macikų kaime kariui pastatytas paminklas. Žuvusių kanadiečių lakūną simboliškai – skrydžiu – pagerbė Prancūzijos karių oro pajėgų naikintuvai. Po atminimo ceremonijos vaikų namams „Aušros žvaigždė“ ir dviem Šilutės gimnazijoms kariai padovanojo nešiojamus kompiuterius, kuriuos įsigyti padėjo Kanados lietuvių fondas ir Kanados ambasada Lietuvoje.

Papūga, Smauglys, Lonas ir Gudrutis

Dvi savaites visi pratybų dalyviai nuolat girdėjo „papūgos“ gausmą, kėlė galvas aukštyn, o kai kurie net trypė jos metalinį slenkstį. Mažą to, „papūgą“ tramdė „Smauglys“. Tai įžanga pasakojimui apie GV pratybų aviacinę dalį.

„Papūga“ – Lietuvos karių oro pajėgų sraigtasparnis Mi-8, kurio pagrindinė užduotis taikos metu yra paieška ir gelbėjimas. Karinės oro pajėgos – pratybų senbuvės – GV mokymuose dalyvauja jau aštuntą kartą.

„Pagrindinės pratybų užduotys: medicininė evakuacija ir karių pervežimas užimant gynybą – išsilaipinimas ir sulipimas. Pastarąsias pratybas vykdys britai, kitų dviejų batalionų kariai kol kas nesuplanavo šių užsiėmimų, bet tai galės padaryti vėliau“, – pasakojo GV pratybų aviacinės dalies viršininkas kpt. Jonas Devindoris.

Pasak karo lakūno, visiems jo kolegoms pratybų metu atlikti skraidymai yra labai naudingi. Pravers ir bendro darbo su sausumos pajėgomis patirtis.

Pratybų metu dirbo kelios karo lakūnų įgulos, o dar viena budėjo. Sraigtasparniai pakildavo iš Karinių oro pajėgų Paieškos ir gelbėjimo tarnybos posto Nemirsetoje ir ten nusileisdavo.

Lakūnai – kūrybingi kariai ir ne tik savo orlai-

Atidarymo iškilnėse karius linksmino Jungtinės Karalystės dūdmaišininkai.

viams pravardes sugalvoja. Savęs irgi nenu-skriaudžia – po pirmojo savarankiško skrydžio „priklijuoja“ kokią pravardę. Kaip išsiaiškino „Kario“ žvalgyba, pratybose dirbo „Smauglys“ su „Lonu“ bei „Suomis“ su „Gudručiu“.

Ryšinių frontas

„Anot vieno generolo, ryšiai nėra svarbiausias dalykas, bet be jų nebus jokio ryšio“, – pušiau rimtai, pusiau juokais sakė GV ryšių grupės viršininkas mjr. Ramūnas Stankevičius.

Į pratybas ryšiniai atvyko vieni pirmųjų ir pasiraitoję rankoves ėmėsi darbo. Per gerą savaitę 30 karių grupė, sudaryta iš Lietuvos kariuomenės Štabo bataliono ryšio kuopos, „Geležinio Vilko“ brigados ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų specialistų, pratyboms pasirengė. Pratybų dalyviams skirta 100 kompiuterių bei 30 vienetų orgtechnikos. Visa aparatūra buvo nuomojama iš civilinės firmos.

Telekomunikacijų bendrovė „Bitė Lietuva“ užtikrino mobilųjį ryšį pratybų metu. Bendrovė teikė specialias balso ir duomenų perdavimo paslaugas, kuriomis galėjo naudotis visi pratybų dalyviai.

„Pirmą kartą lauko sąlygomis išbandysime taktinį komunikacijos tinklą. Taip pat veiks ir taktinė automatizuota valdymo ir vadovavimo informacinė sistema (TAVIS). Naujovių daug, bet

ryšiniai pasirengę“, – taip pratybų pradžioje kalbėjo mjr. R. Stankevičius.

Pratybų teritorijoje „Bitė“ naudojo kilnojama-ją bazinę stotį, kuri užtikrino mobilųjį ryšį bei spartųjį duomenų perdavimo ryšį HSDPA. Be to, pratybų poligone ir kariniame dalinyje veikė ir belaidis interneto ryšys „Wi-Fi“. Šios paslaugos teikiamos itin sudėtingomis sąlygomis – miškingoje vietovėje, kur aplinkui nėra kitų stacionarių mobiliojo ryšio bokštų. Tačiau kariams tai nerūpėjo – mobiliojo ryšio telefonai ir internetas turėtų veikti puikiai.

Poligone dviejuose batalionuose įrengtos interneto kavinės, kur nuolat veikė 3 kompiuteriai. Jais buvo galima naudotis kaip ir tarptautinių misijų vietose.

Pratybose dalyvaujanti Suomijos delegacija atsisakė interneto kavinės ir vietinės kompanijos mobiliojo ryšio paslaugų. Pirmą kartą lauko sąlygomis suomia išbandė specialų ryšio tinklą, kurio darbo principas – tiesioginis ryšys iš vietos su palydovu, o iš ten į savo šalį.

Kovoti su alkiu padėjo civiliai

Šį kartą „Gintarinės vilties 2007“ pratybose netrūko ir kitokių naujienų. Viena jų – karių maitinimas. Pirmą kartą Lietuvoje organizuojant tarptautines pratybas maistas buvo užsakomas iš civilinės įstaigos. Beveik 2 tūkstančius praty-

Aktyviosios fazės metu vienam patruliui per parą teko 8 įvykiai.

bų dalyvių maitino uostamiesčio pramogų centro „Šikšnosparnio lizdas“ kolektyvas.

„Tai pirmas kartas, kai karius maitinti lauko sąlygomis pasitelkiama civilinė kompanija. Buvo paskelbtas viešas paslaugų pirkimo konkursas, kurio nugalėtojas ir maitino karius“, – sakė GV pratybų logistikos štabo viršininkas mjr. Vidas Zabiela.

„Misijų regionuose mūsų karių maitinimas organizuojamas analogiškomis sąlygomis. Maistą gamina ne kariai, paslaugos perkamos iš civilinių organizacijų. GV karių maitinimas finansiškai atsieina panašiai tiek, kiek kainuotų patiems viską daryti, tačiau sumažėja organizacinių rūpesčių: higienos leidimai maisto gamybai, transportavimas, prekyviečių įrengimas“, – pasakojo GV finansų karininkas mjr. Rolandas Lubys.

Pasak karininko, vienos dienos kario maitinimui buvo numatyti 38 litai.

„Bendras maitinamų karių skaičius mūsų nebaugina, tačiau šis užsakymas išskirtinis laiko trukme. Darbo organizavimas nesikeis, bet papildomai dirbti priimsime apie 15-20 žmonių: virėjų ir padavėjų“, – sakė trijų populiarių Klaipėdos maitinimo įstaigų (be minėto centro, dar džiazos restorano „Kurpiai“ ir kavinės „Jonų užėiga“) savininkas Stanislovas Kusas.

Kariai buvo maitinami 5 taškuose: Dragūnų batalione ir 4 maitinimo vietose Kairių poligone. Kiekviename punkte buvo galima įsigyti maisto papildomai.

Valgių asortimentas planuotas iš anksto, siekta, kad jis patenkintų daugiataučio kontin-

gento skonį. Pavyzdžiui, per dieną karių maitinimui buvo skirta po 250 kg rūkytos ir žalios mėsos, 1 779 kg daržovių, ir t.t. Pratybų dalyvių valgiaraštis nebuvo tradicinis lietuviškas, bet prekybos taškuose buvo galima paskanauti lietuviškų patiekalų. Beje, vienas grupės kolektyvas netgi suomių kalbos mokėsi, kad galėtų patarti ir išklausyti karius iš Suomijos...

Britai mokėsi teikti medicinos pagalbą

101-ojo karališkojo artilerijos pulko 2-ojo tarptautinio bataliono kariai GV pratybas pradėjo su rengdami kariams medicinos pagalbos mokymus.

Per pirmą etapą medikai instruktoriai kpt. Jūratė Stanišauskienė ir kpt. Darius Užkuraitis mokė britų karius apžiūrėti nukentėjusįjį, sustabdyti kraujavimą su varžčiu ir turniketu. Vėliau kariai savarankiškai mėgino suteikti draugams pirmąją pagalbą. Per antrą etapą kariai mokėsi kitų medicinos pagalbos teikimo būdų. Kpt. Diana Meškauskienė mokė karius, kaip teisingai patikrinti kvėpavimą ir kaip atnaujinti kvėpavimą naudojant deguonies kaukę. Kanadietis seržantas Kevinas Diksonas (Kevin Dickson) ir vyr. seržantas Šynas Maršalas (Sean Marshall) mokė karius, kaip suteikti pagalbą susižalojus kaulus ar raiščius. Pasak seržanto K. Diksono, tai labai svarbu, nes šautuvų ar improvizuotų sprogmenų padaryti sužeidimai dažnai sukelia tokius sužalojimus. Jis pabrėžė, kaip geriausiai pasirengti gydyti šiuos sužalojimus: „Kai karys vyksta į misiją

*Riausių mašini-
mas – viena iš
sudėtingesnių pra-
tybų užduočių.*

užsienyje, yra ne tikimybė, o reali galimybė susidurti su sužeistuoju, ir klausimas yra ne „jeigu“, o „kada“.

Vėliau kariai žygiavo į smėlėtą kalvą link plynaukštės. Viršuje jų laukė Lietuvos medicininės evakuacijos sraigtasparnis. Kariai mokėsi, kaip tinkamai veikti medicininės evakuacijos metu.

Kpt. Laimis Aleknavičius aiškino, kaip atlikti saugų sraigtasparnio nusileidimą tam tikroje vietoje, naudojant rankų signalus ir atitinkamą žy-

kiti jo kolegos, privalomosios karo tarnybos kariai, pastaruosius tris mėnesius dalyvavo taikos palaikymo operacijų mokymuose.

„Labai įdomu stebėti, kaip mums pavyksta išspręsti įvairias pavojingas inscenizuotų priešininkų sugalvotas situacijas“, – pasakojo būsimoji Suomijos kariuomenės karininkas R. Peltonenas.

Grandiniai Vilis Lankinenas (Ville Lankinen) ir Timas Hamalainenas (Timo Hämäläinen) šią dieną saugo priekinius 1-ojo tarptautinio bataliono

stovyklavietės, pavaldos „Fokstrotu“, vartus. Po dviejų savaitių – kai tik sugrįš iš pratybų „Gintarinė viltis 2007“ – jie jau baigs tarnybą Suomijos kariuomenėje.

– Pastaruosius devynis privalomosios tarnybos mėnesius su nekantrumu laukiau tarptautinių mokymų pradžios, – pasakojo Timas, kilęs iš mažo Suomijos miestelio Perho, Ostrobothnia, o šiuo metu tarnaujantis savanoriu Säkylä miestelyje dislokuotose Suomijos greitojo dislokavimo pajėgose. Timas ir Vilis baigė išminavimo kursą ir tuo pačiu metu mokėsi vykdyti sargybos ir patrulio užduotis, todėl jie abu gali pasirašyti sutartį dėl tarnybos galimose tarptautinėse misijose ateityje.

„Savaime suprantama, kad mes pasirašysime vieneriems metams išpareigojimo dokumentus, kurie suteiks mums galimybę dalyvauti taikos rėmimo operacijose“, – vienu balsu pareiškė abu vaikinai.

Kasmet trys šimtai Suomijos privalomosios tarnybos karių Pori brigadoje mokosi, kaip vykdyti tarptautines krizių valdymo užduotis. Ši unikali karių rengimo sistema Suomijoje taikoma jau daugiau kaip dešimt metų, norinčiųjų tarnauti kariuomenėje pakanka.

1-ojo tarptautinio bataliono vadas plk. ltn. Juha Kurenmaa patenkintas motyvacijos nestokojančia suomių karių grupe: „Be abejonės, vykčiau į operaciją su tokiu, kaip šis batalionas. 90-95 proc. visų Suomijos greitojo dislokavimo pajėgose tarnaujančių privalomosios karo tarnybos karių vieneriems metams pasirašo išpareigojimo sutartis“.

Plk. ltn. J. Kurenmaa įsitikinęs – nors jo kariai jau vykdo paskutinį mokymų etapą, gera motyva-

Sporto dienos varžyboms entuziastų netrūko.

mėjimą. Jie taip pat praktikavosi naudoti neštuvus, tinkamai pakrauti ir iškrauti juos iš sraigtasparnio.

Tai, ką kariai išgirdo ir sužinojo, jiems nebuvo nauji, tačiau nuolat tai pakartoti yra ne mažiau svarbu. Kaip pažymėjo seržantas K. Diksonas: „Jūs turite saugotis patys, tačiau turite būti pasirengę pasirūpinti ir savo draugais“.

Suomiai formuoja taikos rėmimo dalinį iš privalomosios tarnybos karių

Suomių aptarnavimo kuopos karininkas kandidatas Riku Peltonenas (Riku Peltonen) džiaugėsi suteikta galimybe dalyvauti pratybose „Gintarinė Viltis 2007“. „Mus čia labai šiltai pasitiko ir priėmė“, – dalijosi išpuščiais R. Peltonen. Karys liko patenkintas gyvenimo sąlygomis ir maistu, kurio organizavimu rūpinosi lietuviai. Riku, kaip ir

cija neretai atperka potencialų specialių įgūdžių ir žinių, kurių reikia pavestoms užduotims vykdyti, trūkumą.

Nuomonės

„Įspūdžiai, kaip visada, geri. Kaip pastebiu, kaskart vis daugiau karių dalyvauja, tad įdomiau. Daugelis mūsų – profesionalai, turintys tarptautinių misijų patirties, todėl tokiose pratybose galbūt ne kažką išmokstame, o patobuliname jau turimas žinias, kaupiame patirtį.“

J. srž. Andris Skudulis iš Latvijos,
GV dalyvavo antrą kartą.

„Pirmą kartą labai patiko, tad aš vėl čia. Viltys tokios, kad mes – tie, kurie vaidinsime priešus, turime labai daug fantazijos – įvairių rūbų, prisigalvojome visokių atrakcijų. Manau, kad kariai, kurie mokosi, daug išmoks ir, susidūrę su realiomis situacijomis, nesutriks, o sugebės veikti tinkamai.“

Gr. Akvilė Andziukevičiūtė, dalyvavo
antrą kartą.

„Baigiu pradinę privalomąją karo tarnybą, dabar – paskutinis akordas. Aišku, kad įdomu dalyvauti: daug užsieniečių, galimybė susipažinti su naujais ginklais. Jau pasiekė gandai, jog aktyvios fazės metu bus labai „karšta“. Manau, kad mano bataliono kariams tai bus geras priešmisijinis pasirengimas“.

Eil. Mindaugas Stankūnas,
GV dalyvavo pirmą kartą.

„Pratybos tik prasideda. Puiku, kad galime susipažinti su karine technika, kurią atsivežė kitų šalių atstovai. Su nekantrumu laukiu aktyvios pratybų fazės pradžios. Gyvenimo sąlygos fantastiškos. Tą patį sako ir mano kolegos: puikus maištas, daug partnerių ir laukiame užduočių“.

Kpt. Keitas Gregoris (Keith Gregory)
iš Jungtinės Karalystės,
GV dalyvavo pirmą kartą.

„Aš pirmą kartą dalyvauju tokiose pratybose. Pirmas įspūdis? Puikios gyvenimo sąlygos, puikūs kolegos. Tikiuosi, kad ir oras toliau liks toks pat gražus“

Vyr. ltn. Dženis Galieris
(Jenny Gallier) iš Jungtinės Karalystės,
GV dalyvavo pirmą kartą.

„Mes šių pratybų laukėme ištisus metus. Puikios gyvenimo sąlygos, patogu ir jaučiuosi kaip namie“.

Srž. Patri Horto iš Suomijos, pratybose

dalyvavo pirmą kartą

„Kaip naujas įgulos vadovas šiose pratybose tikiuosi daug naujos patirties. Iš anksčiau dalyvavusių kolegų žinau, kad skraidysime nemažai, o tai mums, karo lakūnams, patinka“.

Kpt. Laimis Aleknavičius, GV
dalyvavo pirmą kartą

„Antrąkart Lietuvoje, o tokiose pratybose dalyvauju pirmąkart. Įspūdžiai geri. Mums įdomi taikdary patirtis, štabų darbas. Patirtis pravers mūsų šalies kariuomenei rengiantis tarptautinėms misijoms“.

Kpt. Rubenas Papyjanas (Ruben Papyan)
iš Armėnijos, GV dalyvavo pirmą kartą

„Šios pratybos – aukšto lygio ir pastebiu, kad kaskart vis geriau organizuotos. Manau, kad kariai puikiai pasirengia tarptautinėms misijoms, tokioms kaip Afganistane, Irake. Esu tarnavęs su lietuviais Bosnijoje, tačiau dabar pastebiu, jog labiau rūpinamasi karių saugumu“.

Kpt. Adamas Voicikas (Adam Wojcik) iš Lenkijos, GV
dalyvavo šeštą kartą.

„Nuolatinė mano užduotis per pratybas – sporto dienos organizavimas. Šiais metais didelių naujienų nebus: žaisime futbolą, trauksime virvę ir įveiksime karišką kliūčių ruožą. Viskas vyks Kairių poligone, tad nemažai rūpesčių buvo, kol suradome lygesnį lauko lopinėį futbolui. Gerų emocijų!“

Vrš. Irmantas Kovalenko, GV pratybose
dalyvavo septintą kartą

Parengė Laimis Bratikas

Laimio Bratiko ir Kazio Jonušo nuotraukos